

rural, que es deien cobla-orquestra, per raó que la feina no estava reglamentada i les obligacions eren molt diverses: passades pels carrers, ofici, sardanes, *llevant de taula*, concerts de tarda, balls de nit, saraus.... Aquest també podia ser el cas de totes les cobles antigues de la nostra vila fins a mitjan del s. XX.

La següent data és 1882, quan es contracta "*la orquesta de esta Villa*" per què "*por la noche del mismo dia (25 d'octubre) tocara algunas piezas en la Plaza Consistorial*". La falta de dades impossibilita saber si aquesta cobla correspon encara a la dirigida per Salvador Batalla o és ja la dirigida per en Rossend Mercader; més informació podria mostrar-nos si Rossend Mercader ja era músic de la cobla de Salvador Batalla o si en fundà una de nova.

Rossend Mercader i Silvestre (1834-1907) nasqué a Fontclara, però es traslladà a l'Escala, on es casà amb l'escalenca Maria Andreu; fruit d'aquest matrimoni nasqué el conegut músic i compositor de sardanes Pere Mercader i Andreu (1885-1969). Rossend, conegut com a *Rossendo Cadiraire* (aquest era el seu ofici), ensenyà solfa a Josep Vicens i Juli (1870-1956), l'*Avi Xaxu*, deixeble que assolí una gran habilitat musical, sobretot com a autodidacte, i que ben aviat plantà cara al seu mestre.

La rivalitat desencadenà l'existència de dues cobles diferents: l'existent i dirigida per Rossend Mercader, i la creació d'una altra de la mà de Josep Vicens *Xaxu*. Aquest fet ja es troba reflectit en les actes de 1887, quan es pren l'acord que "*se contrataran las dos orquestas de esta poblacion para las diversiones publicas de costumbre*"; tanmateix, no cal descartar que la cobla del *Xaxu* ja existís un o dos anys abans, ja que el 1885 Josep Vicens, amb només 15 anys, compongué la seva primera sardana: *La Filosa*.

Com s'ha dit altres vegades, les cobles es coneixien com la de "Dalt", la dirigida per en Rossend Mercader (els seus integrants també es coneixien com *els cadiraire*s, ja fos en al·lusió a l'ofici del seu director o bé perquè la major part de músics ho eren), i la de "Baix", la dirigida per en Josep Vicens; tanmateix, no es coneix amb exactitud el perquè d'aquests noms: una versió diu que podia respondre als dos barris de la vila, el Pedró (dalt) i el Passeig (baix), i una altra, que les dues cobles actuaven en el mateix edifici, però en plantes diferents. Amb tot, cal dir que en Josep Vicens *Xaxu*, barber d'ofici, havia nascut on tenia la barberia al Sòl d'en Saguer o plaça Víctor Català, que ja formava part del barri del Pedró; per tant, caldria reformular la hipòtesi dels barris i pensar que els noms potser al·ludien als emplaçaments d'assaig o actuació.

Segons sembla, les accions conciliadores de Lluís Albert i Paradedà (Verges 1843-l'Escala 1890), advocat, hisendat, alcalde i persona molt estimada a l'Escala de final del s. XIX, propiciaren que les tibantors i rivalitats es llimessin i el fruit resultant fou la fusió de les dues cobles sota un nom ben eloqüent i significatiu: *L'Aliança*. Aquesta unió de les dues antigues cobles es produí al febrer-març de 1888 i la cobla resultant passà a ser dirigida per Francesc Sala i Ximinis (1867-1937), boter conegut com a *Xiquet* (avi del *Xiquet* que avui dia tots coneixem). La direcció sota les seves mans devia ser avalada pel fet que, per evitar